

29.1.2025 Hakuinfossa esitetyt kysymykset ja vastaukset kysymyksiin

A) Hakuinfo

1. Tuleeko hakuinfosta tallenne?

- Hakuinfon tallenne löytyy opetus- ja kulttuuriministeriön [Youtube-kanavalta](#). Tallenne on katsottavissa 13.2. asti.

B) Valtakunnallinen koululaiskysely

1. Mistä löytyvät valtakunnallisen Koululaiskyselyn vuoden 2024 kysymykset?

- Koululaiskyselyn kysymykset löytyvät [strategydialogin verkkosivulta](#).

2. Mistä saa valtakunnallisen Koululaiskyselyn kuntakohtaiset tulokset Excelissä?

- Valtakunnallisen Koululaiskyselyn tulokset löytyvät [opetus- ja kulttuuriministeriön verkkosivulta](#).

3. Tuleeko vastaavanlaista valtakunnallista Koululaiskyselyä tänä keväänä?

- Opetus- ja kulttuuriministeriö tekee valtakunnallisen Koululaiskyselyn joka toinen vuosi. Tänä keväänä ei tehdä kyselyä, koska kysely tehtiin syksyllä 2024.

C) Hankeavustus kunnille Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen lukuvuonna 2025–2026

1. Voiko koululaiskyselyn tehdä vielä avustuksen (Hankeavustus kunnille Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen lukuvuonna 2025–2026) hakuaikana syksyn koululaiskyselyn järjestelmässä?

- Ei voi tehdä. Kunta voi kuitenkin kuulla lapset ja nuoret kunnan omalla kuulemisella. Kuulemisessa tulee kysyä lasten ja nuorten harrastustoiveita koulukohtaisesti. Avustuksen hakulomakkeen kuulemisesta koskevassa kohdassa tulee kuvata, miten harrastustoiveiden kuuleminen on järjestetty ja esitellä miten lasten ja nuorten harrastustoiveet (mukaan lukien avovastausten laadulliset tulokset) on toteutettu. Malleja kuntien tekemistä oppilaskyselyistä löytyy [Harrastamisen Suomen mallin verkkosivulta](#).

- 2. Voiko kaupunki budjetoida harrastuskokeiluihin normaalia enemmän rahaa (Hankeavustus kunnille Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen lukuvuonna 2025–2026)? Koska oletettavaa on, että nuo kokeilut voivat olla kalliita. Yleensä ne on ostettava ulkopuoliselta palvelun tuottajalta, ja jatkuvaa sopimusta ei pysty heti tuottajalle lupaamaan ennen kuin näkee miten kerhot lähtevät käyntiin.**
- [Hakuohjeessa](#) löytyy ohjeet toiminnan budjetointiin.
- 3. Jos hakee nykyiselle hankekaudelle (Hankeavustus kunnille Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen lukuvuonna 2024–2025) jatkoaikaa, voiko uutta avustusta hakea esim. vain kevätlukukaudelle 2026?**
- Kyllä voi. Uuden hankekauden voi aloittaa edellisen hankekauden päättymisen jälkeen.
- 4. Avustuksen käyttämisestä ((Hankeavustus kunnille Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen lukuvuonna 2025–2026) kuljetuskustannuksen kattamiseen aiheuttaa paljon epätietoisuutta, kun osassa toimintaa voi sisällyttää ja osassa taas ei. Esittelyssä mainittiin, että kunnan toimipisteisiin liittyvää kuljetuskustannusta ei voitaisi sisällyttää kustannuksiin?**
- Meillä on laajoja kuntia, joissa toimipisteet ja lapset ovat hyvin eri paikoissa. Toimijajoukko voi koostua niin kunnan kuin paikkakunnalla olevien yhdistysten jne. toiminnasta, joista moni yhdistys tai vastaava myös toimii kunnan omistamassa toimipisteessä. Tähän kaivataan tarkennusta.**
- Avustusta voi käyttää hyväksyttäviin kustannuksiin kuten hyvin perusteltuihin kuljetuskustannuksiin harrastuspaikoille. Perustelluista syistä harrastus voi olla muualla kuin koululla tai koulun välittömässä läheisyydessä (esimerkiksi uinti, laskettelu, keilailu, ratsastus, taidemuseokerho). Tällöin kuljetuskustannuksiin voi käyttää avustusta. HSM-hankkeen kokonaiskustannuksiin voi sisällyttää myös hankkeesta aiheutuneita lisäkuljetuskustannuksia koulusta kotiin. Nämä kustannukset eivät siis ole hyväksyttäviä kustannuksia, mutta ovat ok osana kokonaiskustannuksia.
- 5. Hankeavustus kunnille Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen lukuvuonna 2025–2026: Pitääkö kaikki olla selvillä ja valmiina (mitä ryhmiä toteutetaan, tiedotus, ohjaajahaku, aikataulutus jne.) ennen hakemuksen lähettämistä? Eli pitääkö kaiken tämän olla jo valmiina ja hankehakemuksella? Vai täytetäänkö hakemus tyyllillä "näin aiomme tehdä, jos rahaa tulee" ja jos omalle hakemukselle tulee myönteinen päätös niin saako kaiken edellä mainitun hoitaa vasta sen jälkeen?**
- [Hakuohjeesta](#) ja hakulomakkeesta löytyvät tarkat tiedot siitä, mitä avustuksen hakuvaiheessa pitää olla valmiina mm.
”Hakemuksen liitteenä tulee esittää harrastussuunnitelma, jossa on koulukohtaisesti seuraavat tiedot:
 - o mitä harrastuksia koululla on tarkoitus järjestää ja niiden määrä
 - o mahdolliset uudet harrastuskokeilut yläkoululaisille. Harrastuskokeilussa nuoret pääsevät kokeilemaan jotain harrastusta (urheilulaji, taide- tai kulttuuriala tai muu harrastus). Lajien ja alojen valinnassa tulee hyödyntää Koululaiskyselyn 2024 tai muun kuulemisen tuloksia siitä, mitä harrastuksia yläkoululaiset haluaisivat kokeilla. Harrastuskokeilu kestää 1–2 kertaa ja voi tämän jälkeen jatkua viikoittaisena harrastuksena, jos nuoret niin toivovat. Harrastuskokeilut tulee järjestää sellaisista harrastuksista, joiden järjestäminen säännöllisesti on realistista.

- harrastusten järjestäjät ja ohjaajat sekä tarvittaessa suunnitelma vielä puuttuvien järjestäjien löytämiseksi. Vastuuhenkilön tulee olla 18 vuotta täyttänyt. Nuoremmat voivat toimia harrastusryhmän ohjaajina.
- jos harrastusta ei järjestetä koululla, missä paikassa harrastus toteutetaan
- tarvittaessa suunnitelmaan tulee kuvata, miten kunta on huomioinut mahdolliset kielivähemmistöt kuten ruotsinkieliset ja saamenkieliset lapset ja nuoret”

6. Hankeavustus kunnille Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen lukuvuonna 2025–2026: Eikö enää korvata kerhoihin osallistujien ylimääräisiä koulukyytejä kerhojen jälkeen? Kyse siis kuljetusoppilaista, jotka eivät ehdi normaaliin koulukuljetukseen ja heille on hankkeelta maksettu ylimääräinen koulukyyti kerhon osallistumisen jälkeen. Koulukuljetukset kotiin harrastusten jälkeen. Saako nämä kustannukset sisällyttää hakemukselle?

- Avustettavan hankkeen kokonaiskustannukset voivat sisältää myös muita hankkeesta aiheutuneita kustannuksia kuin hyväksyttäviä kustannuksia (esim. hankkeesta aiheutuneet lisäkustannukset koulukuljetuksista). [Lisätiedot löytyvät hakuohjeesta.](#)
- HSM-hankkeen kokonaiskustannuksiin voi sisällyttää myös hankkeesta aiheutuneita lisäkuljetuskustannuksia koulusta kotiin. Nämä kustannukset eivät siis ole hyväksyttäviä kustannuksia, mutta ovat ok osana kokonaiskustannuksia.

7. Hankeavustus kunnille Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen lukuvuonna 2025–2026: Meidän kunnassamme valitettavasti valtaosa seuraohjaajista on päivätöissä silloin, kun Suomen malli -kerhot pyörivät, joissa kriteereinä on koulupäivän yhteydessä tapahtuvaa ja on muistaakseni kuljetusmahdollisuudet kerhojen jälkeenkin? Koulun kerhotoiminnankehittämishankkeessa (Hankeavustukset koulun kerhotoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen 2023) tätä yhteistyötä seurojen kanssa on jo toteutettu kylläkin.

- Hankeavustus kunnille Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen lukuvuonna 2025–2026: Kuljetusmahdollisuudet harrastusten jälkeen vaihtelevat kuntakohtaisesti. Avustettavan hankkeen kokonaiskustannukset voivat sisältää myös muita hankkeesta aiheutuneita kustannuksia kuin hyväksyttäviä kustannuksia (esim. hankkeesta aiheutuneet lisäkustannukset koulukuljetuksista).

8. Koordinoiko tätä (Hankeavustus kunnille Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen) kunnissa ja kaupungeissa enemmän koulu VAI esim. kunnan vapaa-aikatoimi/nuorisotoimi/joku muu taho?

- Kukin kunta voi itse valita koordinoivan tahon. Kunnan harrastuksista vastaava henkilö löytyy useimmiten liikunta-, kulttuuri-, nuoriso- tai opetustoimesta.

9. Tuusulan kunnalle kysymys: kuinka olette harrastuskalenterin toteuttaneet?

- [Harrastuskalenteri](#) on kunnan tapahtumakalenterissa. jokaisella koululla on oma harrastuskalenterinsa.

C) Suomi liikkeelle-ohjelman kehittämisavustus: Harrastamisen Suomen mallin liikuntaharrastuksesta polku seuratoimintaan

- 1. Seurathan perivät yleensä harrastusmaksut juuri noihin kuluihin mihin Suomi -liikkeelle hankkeesta saa kustannuksia ottaa. Nyt heidän siis täytyy erikseen tehdä niistä kustannuslaskelma, että saavat kulunsa pois tämän hankkeen kautta? Saavatko seurakin laskuttaa hallinnolliset kulut tuosta työstä. Lisäksi lisenssimaksut ovat pakollisia jokaisessa urheilulajissa. Jos polkua luodaan ja lapsi tai nuori haluaa uuden harrastuksen, hänen luonnollisesti on lisenssi maksettava. Miksi sitä ei voi laskuttaa myös? Yleensä harrastamattomuus johtuu perheen sosioekonomisesta asemasta. Perheellä ei yksinkertaisesti ole varaa maksaa harrastusmaksuja. Lapsihan joutuu lopettamaan harrastamisen, jos lisenssiä ei kukaan maksa. Ja näin menetetään jälleen se hyvä, mistä kaikki alkoi.**
 - Hanke (Suomi liikkeelle-ohjelman kehittämisavustus: Harrastamisen Suomen mallin liikuntaharrastuksesta polku seuratoimintaan) tulee suunnitella niin, että sen on mahdollista jatkua myös avustuksen päättymisen jälkeen. Seuratoiminnassa harrastamiselta ei voida edellyttää maksuttomuutta. Osallistujilta voi seura siis periä lisenssi- tai muita kilpailutoiminnan maksuja, joita ei hyväksytä valtionavustuksella katettavaksi.
 - Tätä avustusta ei ole tarkoitettu kattamaan kaikkea lapsen harrastamisesta aiheutuvaa kustannusta, vaan avustusta voi kohdentaa mallin kehittämisestä ja polun / sillan rakentamisesta aiheutuviin koordinaatiokuluihin sekä pilotoinnista aiheutuviin kohtuullisiin toiminnan kuluihin. Tällä kehittämisavustuksella voidaan esimerkiksi mahdollistaa niitä lasten liikuntaharrastustoiveita, joita ei koulupäivän yhteydessä pystytä Harrastamisen Suomen mallissa toteuttamaan. Hankkeessa tulee tehdä yhteistyötä paikallisten liikunta- ja urheiluseurojen tai muiden paikallisten liikuntaa järjestävien yhdistysten kanssa. Tällöin esimerkiksi seuran on mahdollista laskuttaa avustusta saanutta kuntaa pilotoinnista aiheutuvista toiminnan kuluista mm. ohjaajien palkka- ja palkkiokulut, matkakulut, erityisen tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten avustajien em. kulut.
 - [Tarkemmat ohjeet löytyvät hakuohjeesta.](#)
 - Jos taloudelliset syyt ovat esteenä lapsen tai nuoren harrastamiselle, niin Suomessa on olemassa paljon erilaisia taloudellisen tuen muotoja harrastustoimintaan. Tukimuotoja esiteltiin Opetushallituksen järjestämässä webinaarissa 28.11.2024. Webinaarin materiaalit ja tallenne löytyvät [Harrastamisen Suomen mallin verkkosivulta](#).

D) Hankeavustukset koulun kerhotoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen 2024

- 1. Eikö enää korvata kerhoihin (Hankeavustukset koulun kerhotoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen 2024) osallistujien ylimääräisiä koulukyytejä kerhojen jälkeen? Kyse siis kuljetusoppilaista, jotka eivät ehdi normaaliin koulukuljetukseen ja heille on hankkeelta maksettu ylimääräinen koulukyyti kerhon osallistumisen jälkeen. Koulukuljetukset kotiin harrastusten jälkeen. Saako nämä kustannukset sisällyttää hakemukselle?**
 - Avustettavan hankkeen kokonaiskustannukset voivat sisältää kohtuullisessa määrin myös kustannuksia koulukuljetuksiin ja retkiin, mikäli ne aiheutuvat kerhotoiminnasta.